

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2016)0270

Vielas, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus — stāvoklis pēc Tiesas 2015. gada 16. decembra sprieduma

Eiropas Parlamenta 2016. gada 8. jūnija rezolūcija par vielām, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus — stāvoklis pēc Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2015. gada 16. decembra sprieduma (2016/2747(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regulu (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu¹,
- ņemot vērā Komisijas ceļvedi par kritēriju definēšanu tādu vielu identifikācijai, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, saistībā ar Augu aizsardzības līdzekļu regulas un Biocīdu regulas īstenošanu²,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2015. gada 16. decembra spriedumu lietā T-521/14 (Zviedrijas prasība pret Komisiju, kurā Zviedriju atbalsta Eiropas Parlaments, Eiropas Savienības Padome, Dānija, Francija, Nīderlande un Somija)³,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 17. panta 1. punktu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 265. un 266. pantu,
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja Žana Kloda Junkera 2016. gada 22. marta vēstuli Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam ((2016)1416502),
- ņemot vērā *UNEP* un Pasaules Veselības organizācijas (PVO) 2012. gada ziņojumu “*State of the science of endocrine disrupting chemicals 2012*” (Jaunākās zinātnes atziņas par endokrīnās sistēmas darbības traucējumus izraisošām ķīmiskām vielām)⁴,

¹ OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.

² http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/planned_ia/docs/2014_env_009_endocrine_disruptors_en.pdf.

³ <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30d51da24ab07e534c8a920ba78762970884.e34KaxiLc3qMb40Rch0SaxuTa3r0?text=&docid=173067&pageIndex=0&doclang=FR&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=717530>.

⁴ <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/>.

- ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 5. pantu aktīvās vielas, kas, pamatojoties uz kritērijiem, kuri tiks precizēti, vai — līdz minēto kritēriju pieņemšanai — pamatojoties uz pagaidu kritērijiem, tiek uzskatītas par tādām, kurām piemīt endokrīnās sistēmas darbības traucējumus izraisošas īpašības, kas var radīt negatīvu ietekmi uz cilvēku veselību, nedrīkst apstiprināt, izņemot, ja ir piemērojams kāds no 5. panta 2. punktā minētajiem izņēmumiem;
- B. tā kā Regulas (ES) Nr. 528/2012 5. panta 3. punktā paredzēts, ka Komisija ne vēlāk kā līdz 2013. gada 13. decembrim pieņem deleģētos aktus, ar kuriem nosaka zinātniskos kritērijus, pēc kuriem konstatē, vai aktīvām vielām un biocīdiem piemīt endokrīnās sistēmas darbības traucējumus izraisošas īpašības;
- C. tā kā Komisija joprojām nav pieņēmusi deleģētos aktus, ar kuriem nosaka zinātniskos kritērijus, kas bija jāizdara jau vairāk nekā pirms divarpus gadiem;
- D. tā kā *UNEP* un *PVO* ziņojumā vielas, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, ir nosauktas par pasaules mēroga apdraudējumu un cita starpā norādīts uz to, ka cilvēkiem ļoti daudzos gadījumos ir endokrīnās sistēmas darbības traucējumi un to skaits palielinās, kā arī novērota ietekme uz savvaļas dzīvnieku endokrīno sistēmu; tā kā ir jauni pierādījumi tam, ka endokrīnās sistēmas darbības traucējumus izraisošas vielas nelabvēlīgi ietekmē reproduktīvo sistēmu (neauglība, vēzis, deformācijas), un ir arī aizvien vairāk pierādījumu tam, ka šīs ķīmiskās vielas ietekmē vairogdziedzeru un smadzeņu darbību, kā arī aptaukošanos, vielmaiņu, insulīna un glikozes homeostāzi;
- E. tā kā Eiropas Savienības Vispārējā tiesa 2015. gada 16. decembra spriedumā lietā T-521/14 paziņoja, ka Komisija ir pārkāpusi ES tiesību aktus, jo tā nav rīkojusies, lai pieņemtu deleģētos aktus, ar kuriem tiktu noteikti zinātniskie kritēriji tādu īpašību konstatēšanai, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus;
- F. tā kā Tiesa savā spriedumā nolēma, ka Komisijai bija skaidrs, precīzi formulēts un beznosacījumu pienākums pieņemt deleģētos aktus, lai iepriekš minētos zinātniskos kritērijus noteiktu ne vēlāk kā līdz 2013. gada 13. decembrim;
- G. tā kā 2013. gada 28. martā Endokrīnās sistēmas darbības traucējumus izraisošu vielu ekspertu padomdevēja grupa, ko izveidoja Komisija un koordinēja Kopīgais pētniecības centrs (*JRC*), pieņēma ziņojumu par galvenajām zinātniskajām problēmām saistībā ar endokrīnās sistēmas darbības traucējumus izraisošu vielu identificēšanu un raksturošanu; tā kā pēc dienestu trīs gadu darba visaptverošs priekšlikums par zinātniskajiem kritērijiem tad jau bija gatavs;
- H. tā kā Tiesa tālāk norāda, ka neviens no Regulas (ES) Nr. 528/2012 noteikumiem nepieprasīja veikt ietekmes novērtējumu ar apdraudējumu pamatotiem zinātniskiem kritērijiem, un, pat ja Komisija uzskatīja, ka šāds ietekmes novērtējums ir vajadzīgs, tas Komisiju neatbrīvotu no pienākuma ievērot regulā noteikto termiņu (sprieduma 74. punkts);
- I. tā kā Tiesa turklāt nolēma, ka zinātnisko kritēriju precizēšanu var veikt tikai objektīvi, pamatojoties uz zinātniskiem datiem, kas saistīti ar endokrīno sistēmu, neatkarīgi no visiem citiem apsvērumiem, jo īpaši ekonomiskiem apsvērumiem (sprieduma 71. punkts);

tā kā Tiesa tādējādi paskaidroja, ka sociālekonomiskās ietekmes novērtējums nav piemērots, lai pieņemtu lēmumu par zinātnisku jautājumu;

- J. tā kā Tiesa turklāt nolēma, ka Komisija, piemērojot pilnvaras, ko tai deleģējuši likumdevēji, nevar apšaubīt likumdevēju noteikto normatīvo līdzsvaru starp iekšējā tirgus uzlabošanu un cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides aizsardzību (sprieduma 72. punkts); tā kā Tiesa tādējādi paskaidroja, ka Komisijai nozaru tiesību aktu regulatīvo izmaiņu vērtēšanu nevajadzētu veikt kā daļu no ietekmes novērtējuma saistībā ar deleģēta akta pieņemšanu;
- K. tā kā Tiesa konstatēja, ka Regulā (ES) Nr. 528/2012 noteiktos starpposma kritērijus nevar uzskatīt par tādiem, kas nodrošina pietiekami augstu aizsardzības līmeni (sprieduma 77. punkts);
- L. tā kā saskaņā ar LESD 266. pantu iestādei, kuras bezdarbība ir atzīta par tādu, kas ir pretrunā Līgumiem, ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai pildītu Eiropas Savienības Tiesas spriedumu;
- M. tā kā Parlamenta 2016. gada februāra plenārsēdē par veselību un pārtikas nekaitīgumu atbildīgais komisārs Vītenis Andrijauskaitis paziņoja, ka Komisija tomēr turpinās darbu pie ietekmes novērtējuma, jo tā uzskata, ka tas ir noderīgs un pat būtisks instruments, kas ietekmē turpmāko lēmumu par kritērijiem;
- N. tā kā Komisijas priekšlikums ir veikt ietekmes novērtējumus leģislatīvām un neleģislatīvām iniciatīvām, kuras, sagaidāms, būtiski ietekmēs ekonomiku, vidi vai sociālo jomu, lai iztīrītu alternatīvus risinājumus, kas nozīmē to, ka ietekmes novērtējumi ir vērtīgi instrumenti, kuri regulējošām iestādēm palīdz novērtēt politikas izvēles, nevis noskaidrot zinātniskus jautājumus;
- O. tā kā Komisijas priekšsēdētājs Žans Klods Junkers 2016. gada 22. marta vēstulē Parlamenta priekšsēdētājam Martinam Šulcam apstiprināja Komisijas nodomu pirms lēmuma pieņemšanas par zinātniskajiem kritērijiem lūgt Regulējuma kontroles padomei sniegt atzinumu par ietekmes novērtējumu un tad līdz 2016. gada jūnijam pieņemt zinātniskos kritērijus tādu īpašību konstatēšanai, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus;
- P. tā kā līdz ar to nav šaubu, ka Komisija vēl nav rīkojusies, lai izpildītu Tiesas spriedumu, un, tieši pretēji, joprojām pārkāpj ES tiesību aktus, kā Tiesa to ir pasludinājusi, un tādējādi tagad ir pārkāpusi arī LESD 266. pantu;
- Q. tā kā ir absolūti nepieņemami, ka Komisija, būdama Līgumu izpildes uzraudzītāja, tos neievēro,
 - 1. nosoda Komisiju ne tikai par to, ka tā nav izpildījusi savu pienākumu pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 528/2012, bet arī par to, ka tā neievēro savus institucionālos pienākumus, kuri noteikti Līgumos, konkrētāk, LESD 266. pantā;
 - 2. pieņem zināšanai Komisijas politisko apņemšanos līdz vasarai ierosināt zinātniskos kritērijus to īpašību identificēšanai, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus,
 - 3. uzsver, ka Vispārējā tiesa nolēma, ka zinātnisko kritēriju precizēšanu var veikt tikai objektīvi, pamatojoties uz zinātniskiem datiem, kas saistīti ar endokrīno sistēmu,

neatkarīgi no visiem citiem apsvērumiem, jo īpaši ekonomiskiem apsvērumiem, un ka Komisija nav tiesīga mainīt normatīvo līdzsvaru, kas noteikts pamataktā, izmantojot pilnvaras, kuras tai piešķirtas saskaņā ar LESD 290. pantu, un tas ir jautājums, kuru Komisija tomēr izvērtē, veicot ietekmes novērtējumu;

4. aicina Komisiju nekavējoties izpildīt savus pienākumus saskaņā ar LESD 266. pantu un nekavējoties pieņemt ar apdraudējumu pamatotus zinātniskos kritērijus tādu īpašību noteikšanai, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus;
5. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomes priekšsēdētājam un Komisijas priekšsēdētājam, kā arī darīt viņiem zināmu plenārsēdes balsojumu par šo rezolūciju.